

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/350/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612214049
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6612214049.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému N. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X., V. F. XX, štátnej občanke SR, zast. opatrovníkom Gabrielom Erdélyim, zamestnancom Okresného súdu Lučenec, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom Zvolen, J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, o zaplatenie 408,33 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4C/74/2014-101 zo dňa 12. 02. 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti výroku, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy právneho zastúpenia vo výške 85,89 € v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Petra Dolného p o t v r d z u j e.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol tak, že návrh v celom rozsahu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal, žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy právneho zastúpenia vo výške 85,89 € v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Petra Dolného.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „Žalobca sa podaným návrhom domáhal zaviazať žalovanú na zaplatenia sumy 408,33 Eur s príslušenstvom a nahradenie trov konania.

Žalobca podaním zo dňa 03.09.2015 vzal žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 351,59 Eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

V súlade s čiastočným späťvzatím žaloby súd uznesením č. k. 4C/74/2014-81 zo dňa 14.09.2015 konanie v časti istiny 351,59 Eur spolu s príslušenstvom zastavil. Predmetom konania zostal len nárok žalobcu na zaplatenie sumy 56,74 Eur, ktorá bola žalovanému vyúčtovaná faktúrou č. 1893314050, splatnou dňa 18.10.2008, faktúrou č. 3894433196 splatnou dňa 18.11.2008, faktúrou č. 5895552201 splatnou dňa 19.12.2008.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vo vyjadrení zo dňa 05.10.2015 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu, ktorú zdôvodnil tým, že z jednotlivých faktúr predložených žalobcom, splatných dňa 18.10.2008, 18.11.2008 a 19.12.2008 je zrejmé, že u každej z nich uplynula premlčacia doba na ich uplatnenie na súde, a to dňa 19.10.2011, 19.11.2011 a 20.12.2011. Žalobca podal návrh na súd až dňa 06.09.2012. t. j. po uplynutí premlčacej doby.

Keďže mal súd v konaní preukázané, že k omeškaniu žalovaného s úhradou faktúry č. 1893314050 došlo dňa 19.10.2008, premlčacia doba, počas ktorej mal byť nárok žalobcu uplatnený na súde, uplynula dňa 20.10.2011. K omeškaniu odporcu s úhradou faktúry č. 3894433196 došlo dňa 19.11.2008, premlčacia doba, počas ktorej mal byť nárok navrhovateľa uplatnený na súde, uplynula dňa 20.11.2011. Pri faktúre č. 5895552201 došlo k omeškaniu žalovaného s jej úhradou dňa 20.12.2008, premlčacia doba, počas ktorej mal byť nárok žalobcu uplatnený na súde, uplynula dňa 21.12.2011. Žalobca podal žalobu dňa 06.09.2012, t. z. po uplynutí premlčacej doby splatnosti jednotlivých faktúr. Preto súd žalobcovi právo na zaplatenie dlžnej sumy 56,74 Eur spolu s príslušenstvom nepriznal a návrh v celom rozsahu zamietol.

Pri určení trov konania súd vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Keďže žalovaný mal v konaní plný úspech, mal v zmysle § 146 ods. 1 O.s.p. aj právo na náhradu trov konania. Nakoľko si ho v konaní neuplatnil, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Z dôvodu, že žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania a nebola mu priznaná len z dôvodu, že si ju neuplatnil, v zmysle citovaného ustanovenia 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného. Tento si náhradu trov konania (trov právneho zastúpenia) v konaní uplatnil, a preto mu súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 85,89 Eur za tri úkony právnej služby (prevzatie veci vrátane prvej porady, vyjadrenie k odvolaniu žalobcu a písomné podanie na súd - vyjadrenie k žalobnému návrhu) v celkovej sume 61,42 Eur (29,88 Eur + 14,94 Eur + 16,60 Eur) spolu s 2 x režijným paušálom 8,04 Eur a 1 x režijným paušálom 8,39 Eur.

Na základe uvedeného súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 85,89 Eur, splatnú v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného JUDr. Petra Dolného.

V súlade s § 204 OSP proti rozhodnutiu okresného súdu v časti výroku, ktorým súd rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy právneho zastúpenia vo výške 85,89 € v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, podal žalobca v súlade s § 204 ods. 1 OSP odvolanie. Navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že súd neprizná vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, alebo rozhodnutie súdu prvého stupňa zruší. Odvolanie podal v súlade s § 205 ods. 2 písm. e) OSP, nakoľko rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolateľ považoval trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka za neúčelne vynaložené. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 17Co/91/2012 a v Bratislave 5Co/375/13, z ktorých vyplýva, že musí byť účelnosť náhrady trov konania vedľajšieho účastníka posudzovaná.

Trovy považoval za neúčelné, nakoľko vedľajší účastník je združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľa. Účelom bolo, aby vzhľadom na ich odbornú pripravenosť nebolo potrebné právne zastúpenie v konaniach, kde vystupujú na ochranu spotrebiteľov.

Sám vedľajší účastník neposkytol ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, poskytol ju advokátom. V danej veci ide o hromadný vstup združenia na ochranu spotrebiteľa, vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Poukázal na formulárové a opakujúce sa podania vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník poukázal len na skutočnosti, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Odvolateľ v odvolaní uviedol, že účastník na strane ktorého vedľajší účastník vystupoval, neprejavil súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania čo je podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka. Nestačí uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods. 3 OSP na vyriešenie otázky procesného

postavenia vedľajšieho účastníka. Zároveň poukázal na skutočnosť, že vedľajšiemu účastníkovi sú poskytnuté dotácie, z ktorých hradí výdavky.

Žalovaný a vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

Pre správne rozhodnutie v konaní je potrebné primárne zodpovedať otázky, či vedľajší účastník bol oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom, či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Je nepochybné, že predmetom konania v prejednávanej veci je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy; zmluvu uzavrel žalovaný ako spotrebiteľ s dodávateľom. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, ktorý vstup do konania oznámil pred 31.12.2014.

Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania je úkonom procesným, ktorého účinky nastávajú doručením takéhoto oznámenia súdu, vzhľadom na uvedené, keďže vedľajší účastník oznámil svoj vstup do 31.12.2014 súd posudzoval účinky tohto úkonu podľa účinnej úpravy v čase urobenia úkonu. Novela zákona zák. č. 353/2014 Z. z. účinná od 01.01.2015 nezakotvila žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z. z. v plnom rozsahu aplikuje na všetky neskončené súdne konania, podľa zásady zákazu retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované, a nie je možné späťne vyžadovať splnenie podmienok zavedených novou právnou úpravou, ktoré právnou úpravou účinnou do 31.12.2014 nevyžadovala pre vstup vedľajšieho účastníka do konania (súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní).

Podľa § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Z ust. § 93 ods. 4 OSP vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) a to priamo na základe zákonnej úpravy uvedenej v ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Keďže ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 ods. 1 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danej veci bol nárok uplatnený neoprávnene v celom rozsahu.

V súlade s § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Prvostupňový súd rozhodol podľa správneho ustanovenia zákona.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení §§ 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodnutie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva. V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 OSP.

Pojem „účelnosť“ použitý v ustanovení § 142 ods. 1 OSP treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými.

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu.

Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelné vynaložené považujú. Trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo na ochranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj keď účastníkovi vznikol nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že bol v konaní úspešný, každý úkon alebo každé iné vynaloženie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania (i vedľajším účastníkom konania) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník oznámil vstup do konania 22.07.2014, žalovaná súhlasila so vstupom vedľajšieho účastníka, čo oznámila súdu podaním došlým súdu 30.09.2014. Až po doručení návrhu s prílohami podal vedľajší účastník vyjadrenie zo dňa 05.10.2015 vo veci samej, ktorým reagoval konkrétne na nárok uplatnený navrhovateľom, nešlo o všeobecné podanie. Argumentácia pritom bola dôvodom pre zamietnutie návrhu žalobcu. Úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka treba považovať za nevyhnutný a účelný, pretože len na základe tohto úkonu dochádza k zastúpeniu a právny zástupca sa musí oboznámiť s uplatňovaným nárokom v návrhu na začatie konania, zvoliť prostriedky postupu v konaní, úkon - vyjadrenie k odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania je tiež potrebné považovať za účelný úkon. Trovy vynaložené vedľajším účastníkom konania v spore boli v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením sa sledovala procesná ochrana proti tvrdenému nároku.

Možno teda uzavrieť, že právny zástupca vedľajšieho účastníka, vykonal v rámci konania úkony nevyhnutné pre úspech vedľajšieho účastníka i žalovaného vo veci, t. j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu. Preto sa nemožno stotožniť s úvahami žalobcu o neúčelnosti trov právneho zastúpenia, a to ani na základe úvahy, že vedľajší účastník by používal rovnakú argumentáciu pri zdôvodňovaní neoprávnenosti nároku uplatneného žalobcom, keďže sám žalobca uvádza v návrhoch rovnaké tvrdenia a právnu argumentáciu.

Okresný súd správne postupoval, keď na základe vyššie uvedeného priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania (náhradu trov právneho zastúpenia), pretože uvádzané okolnosti žalobcom v odvolaní nemôžu byť relevantným dôvodom na to, aby mu nebola priznaná náhrada trov konania. Prvostupňový súd považoval trovy právneho zastúpenia za účelne vynaložené, s čím sa stotožnil aj odvolací súd. Nemožno vidieť neúčelnosť vynaložených trov vedľajšieho účastníka, v tom ak aj je združenie založené na ochranu spotrebiteľa, nakoľko má právo dať sa zastúpiť v súdnych konaniach advokátom. Združenie háji záujmy spotrebiteľa, nie len v súdnych konaniach. Ak háji združenie záujmy spotrebiteľa v súdnom konaní pre efektívnu obranu sa vyžadujú znalosti, ktoré združenie, keďže sa v ňom nemusia združovať právnici, nemusí mať. Tiež, ak súd ex offo pred rozhodnutím skúma oprávnenosť nároku, nemožno preto považovať trovy vynaložené za účelom ochrany účastníka za neúčelne vynaložené. Rovnako úvaha žalobcu, že trovy nemožno považovať za účelné, keďže Ministerstvo hospodárstva poskytnutím dotácií podporuje odbornosť združení, a tým je hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní nie je relevantná, trovy vedľajšieho účastníka vznikli v príčinnej súvislosti s neoprávnené uplatneným nárokom žalobcu, a teda nie je dôvod, aby ich žalobca neuhradil.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti o trovách konania vedľajšieho účastníka potvrdil

ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP, keď výška priznaných trov právneho zastúpenia v konaní nebola zo strany žalobcu namietaná, preto sa nestala predmetom skúmania odvolacieho súdu.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo. Vedľajší účastník na strane žalovaného si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.